

[Bomholt.]

uformodet viser sit Ansigt; Lærer Urup var som bekendt Tilhænger af Tanken om Selvtægt og fandt det rigtigt, at Gaardejeren selv satte en Patron i Geværet og skød Forbryderen ned. Pastor Otto Andersen kaldte en Præst, der argumenterede mod Dødsstraf, for bundfordærvet. Det tyder ikke paa Ro og Overlegenhed i Argumentet, og det forekommer mig mærkeligt, at det just er Præster, som er saa ivrige efter at faa Dødsstraffen indført og, som det i hvert Fald gælder Pastor Otto Andersen, saa skarpt afviser saakaldte „uvedkommende“ kristelige Hensyn. Nej, naar det drejer sig om Retspørgsmaal, endda Afgørelse af Spørgsmaal om Liv og Død, saa er det ikke den primitive Følelse, der skal raade, saa skal tværtimod den menneskelige Fornuft være hævet over Følelsen og redeligt anstrenge sig for at belyse Problemet fra alle Sider ved Hjælp af alt det Materiale, som overhovedet kan stilles til Disposition.

Jeg skal ikke komme ind paa hele Remsen af Argumenter for og imod Dødsstraffen, men skal kun sætte Streg under enkelte Tankerækker. Selv om vi vedtager en Lov i Rigsdagen om Indførelse af Dødsstraf — og det er vel ikke Meningen, at den skal gøres obligatorisk —, saa er den ikke dermed indført. I Grundlovens § 26 hedder det: „Kongen kan benaade for idømt Straf.“

Hvis Kongen og hans ansvarlige Minister ønsker at opretholde Traditionen fra Christian den Niendes og Frederik den Ottendes Tid, er det altsaa som før en Paragraf paa Papiret. Til syvende og sidst lægges Afgørelsen i Enkeltmands Haand, hvilket vil sige, at Praksis kan skifte med Personerne. Jeg for min Part ser nødig den grundlovmæssige øverste Myndighed stillet over for et Dilemma af den Art. Hvis i en Periode Dødsstraffen er effektiv i Kraft af en eller anden Ministers Medvirken, vil man se en sensationsmæssig Panik over mere end een Afgørelse, og det sker meget let som nylig i London, at Befolkningen fremkommer til Ministeren med Petitioner, med Anmodninger om Benaadning; alle Straffesager af den Art, som har et Præg af Tvivlsomhed over sig, vil uvilkaarligt fremkalde stærke Meningsudvekslinger i Befolkningen. Og hvem ved: de Folk, som nu er suggestioneret af Dødsstraf-tankens, vil muligvis til den Tid være lige saa følelsesmæssigt optaget af at indsende Petitioner.

Paastanden om, at Dødsstraffen skulde virke præventivt over for Forbryderne, holder ikke Stik. Det ærede Medlem Hr.

Kristen Amby udtalte sig i sin Tale netop i den Retning, idet han undtog en Række Forbrydelser fra den præventive Virkning. Med den højtærede Formands Tilladelse vil jeg citere:

„Det psykologiske Argument, man anvender, er naturligvis rigtigt nok, naar det drejer sig om Forbrydelser begaaet dels af sindssyge, dels i Ophidselse, de saakaldte Affektforbrydelser, og det er ogsaa rigtigt nok over for Forbrydelser, der udføres med Overlæg og i fuld Bevidsthed, for saa vidt som Forbryderen aldrig regner med Opdagelse.“

Det indrømmer det ærede Medlem. Men jeg vil antage, at netop disse Kategorier vil andrage ca. 95 pCt. af Tilfældene. (*Kristen Amby: Læs videre!*)

„Det er derfor, man siger, at Dødsstraffen ingen afskrækkende Virkning vil have“,

hvilket ikke afkræfter det ærede Medlems Standpunkt i de angivne Sætninger. Jeg vil tro, at netop disse Undtagelser her andrager de 95 pCt. af alle Forbrydelser. Da vi havde Dødsstraffen i Loven, blev den kun idømt i 3—4 pCt. af alle de Tilfælde, hvor der forelaa forsætligt Drab. I 97 af hvert 100 forsætlige Drab blev der ikke idømt Dødsstraf; men hvis Dødsstraffen anvendes i nogle Tilfælde og ikke i andre, vil Forbryderen, hvis han overhovedet kalkulerer med Opdagelse, regne med 97 pCt. Muligheden for Ikke-Dødsstraf, og maaske er, som den højtærede Justitsminister omtalte vedrørende Jens Nielsen i 1892, Frygten for livsvarig Indespærring i Ensomhed og Glemsel i Virkeligheden større end Frygten for Døden.

Jeg vil advare imod, at man opstiller Problemet paa den Maade, at een Aarsag skulde kunne formindske Antallet af Drabene, een særlig Aarsag, Dødsstraffen. Der er en Tendens i hele Tiden til paa de forskellige Omraader at opstille een Løsning, een Patentmedicin, een bestemt Idé eller Tankegang, og her optræder man netop med denne ene Patentmedicin: Dødsstraffens Indførelse. Jeg tror, at Forholdet ligger meget, meget mere kompliceret.

Jeg tror ogsaa, at Dødsstraffens Indførelse i visse Tilfælde vil virke afsvækkende paa Domsinstitutionen, i de Tilfælde nemlig, hvor Nævninger skal deltage; thi Nævningerne vil kræve et langt stærkere Indiciemateriale, dersom Døden kan blive Udgangen af Retssagen. Og hvis der indtræffer blot en eneste Fejl, saa vil den Fejl ryste vort Retsmaskineri mere, end 50 Mord vilde gøre det.